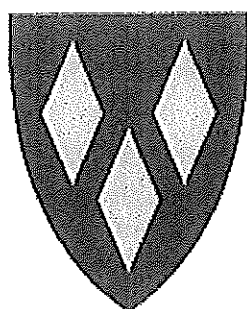

KONTROLLUTVALGET I ÅS KOMMUNE

ÅRSRAPPORT 2010

1. KONTROLLUTVALGETS OPPGAVER

1.1 Kommune-loven § 77

Bestemmelsen om at kommunen skal ha kontrollutvalg er tatt inn i kommuneloven av 25. september 1992 nr. 107 i § 77 om Kontrollutvalget. Kommunal- og regionaldepartementet har med hjemmel i kommunelovens § 77 nr. 11 vedtatt forskrifter om kontrollutvalg som trådte i kraft fra 1. juli 2004, jf. rundskriv H-15/04.

For at kommunestyret skal være orientert om kontrollutvalgets arbeid blir det hvert år utarbeidet en årsrapport som framlegges for kommunestyret. Rapporten tar for seg de oppgaver kontrollutvalget er pålagt i henhold til forskriften og hvordan utvalget har løst sine oppgaver.

1.2 Kontrollutvalgsforskriftens bestemmelser om utvalgets oppgaver

I forskriftens § 4, 1. ledd, er kontrollutvalgets ansvar og oppgaver definert:

" Kontrollutvalget skal føre det løpende tilsyn og kontroll med den kommunale eller fylkeskommunale forvaltningen på vegne av kommunestyret eller fylkestinget, herunder påse at kommunen eller fylkeskommunen har en forsvarlig revisjonsordning."

Forskriftens § 5, 1.ledd, om kontrollutvalg sikrer at utvalget kan innhente alle nødvendige opplysninger:

"Kontrollutvalget kan hos kommunen eller fylkeskommunen, uten hinder av taushetsplikt, kreve enhver opplysning, redegjørelse eller ethvert dokument og foreta de undersøkelser som det finner nødvendig for å gjennomføre oppgavene. For kontrollutvalgets medlemmer og dets sekretariat gjelder forvaltningslovens alminnelige bestemmelser om taushetsplikt, jf. forvaltningsloven § 13 mv."

Utvalgets viktigste oppgaver er:

- Kontrollutvalget skal påse at kommunens eller fylkeskommunens årsregnskap og kommunale eller fylkeskommunale foretaks årsregnskap blir revidert på en betryggende måte, herunder holde seg løpende orientert om revisjonsarbeidet og påse at dette foregår i samsvar med de bestemmelser som følger av lov og forskrift, god kommunal revisjonsskikk og kontrollutvalgets instruks, eller avtaler med revisor, jf. § 6. *Regnskapsrevisjon*
- Kontrollutvalget skal påse at kommunens eller fylkeskommunens virksomhet årlig blir gjenstand for forvaltningsrevisjon i samsvar med bestemmelsene i dette kapittel, jf. § 9, 1. ledd. *Forvaltningsrevisjon*
- Kontrollutvalget skal påse at det føres kontroll med forvaltningen av kommunens eller fylkeskommunens interesser i selskaper m.m, jf. § 13. *Selskapskontroll*
- Kommunestyret eller fylkestinget avgjør selv om kommunen eller fylkeskommunen skal ansette egne revisorer, delta i interkommunalt samarbeid om revisjon eller inngå

avtale med annen revisor. Vedtaket treffes etter innstilling fra kontrollutvalget, jf. § 16, 1.ledd. *Valg av revisjonsordning. Valg av revisor*

2. KONTROLLUTVALGET I ÅS KOMMUNE

Kontrollutvalget har 5 medlemmer med personlige varamedlemmer, og har i 2010 bestått av:

Medlemmer:

Håkon L. Henriksen (leder) (H)
Kari Munthe (nestleder) (Sp)
Einride Berg (A)
Reidun Aalerud (H)
Sigvalde Neerland (KrF)
Olav Aardalsbakke (KrF), fra 8. 9.10

Varamedlemmer:

Turid Johnsen (H)
Olav Heir (SP)
Oddvar Kolstad(A)
Oluf Berentsen (FrP)
Björg Malme (KrF), fram til 8.9.10
Arve Skutlaberg (KrF)

Varamedlemmene Oddvar Kolstad(A) og Arve Skutlaberg (KrF)) deltok, etter forfall fra faste medlemmer, i ett eller flere møter.

Sigvalde Neerland døde sommeren 2010 og kommunestyret oppnevnte Olav Aardalsbakke som nytt medlem.

Kontrollutvalget har i 2010 hatt 8 møter og behandlet 34 saker.

Tre medlemmer deltok på NKRFs landskonferanse for kontrollutvalg i februar. Tre medlemmer deltok på møtet i faglig forum for kontrollutvalgene i Follo den 25. august arrangert av FIKS.

Offentlighetsloven og særlover regulerer borgernes rett til innsyn i forvaltningens dokumenter, og disse skal være offentlige så langt det ikke er gjort unntak i lov eller i medhold av lov. Blant annet er dokumenter som kontrollutvalget mottar fra revisjonen åpne for offentlig innsyn, så lenge de ikke er underlagt taushetsplikt i medhold av lov.

Kontrollutvalgets innkallinger, sakspapirer og protokoller legges ut på kommunens Internettsider og kan etterses på Servicetorget.

Dette gjelder ikke saker som i medhold av lov skal være unntatt offentlighet. Forvaltningsrevisjonsrapporter som er behandlet av utvalget legges ut på FIKS' Internettsider. Kontrollutvalgets møter er lukket for publikum, jf. Kommuneloven § 77 nr. 8.

3. SEKRETÆRORDNING

I forskriftens § 20 om Sekretariat heter det at kommunestyret skal sørge for at kontrollutvalget har tilfredsstillende sekretariatsbistand. Sekretariatsfunksjonen kan verken legges til kommunens administrasjon eller til den som utfører revisjonsoppgaver for kommunen.

Forskriftens krav er ivaretatt ved at det er etablert et interkommunalt samarbeid om sekretariatet. Follo interkommunale kontrollutvalgssekretariat (FIKS) hadde 1. desember 2010 vært i arbeid i fem år med kommunene Enebakk, Frogn, Oppegård,

Ski, Vestby og Ås som deltakere. Ås er vertskommune for sekretariatet. Nesodden kommune søkte høsten 2010 om å bli tatt opp som deltaker i samarbeidet og kommunestyret i Ås støttet den 13. oktober denne søknaden. Samarbeidet er hjemlet i kommunelovens § 27. Lederne av kontrollutvalgene utgjør styret for FIKS i forhold til driften av sekretariatet. Det enkelte kontrollutvalg fastsetter i henhold til vedtektens § 7.5 for øvrig sekretariatets arbeidsoppgaver. Kontrollutvalget vedtok i sak 02/06 foreløpige rammer for sekretariatets arbeidsoppgaver. FIKS utfører selskapskontrollen på vegne av kontrollutvalget.

Jan T. Løkken har i 2010 vært sekretær for utvalget.

4. BUDSJETT FOR 2011

Kontrollutvalgsforskriften § 18 slår fast at det er kontrollutvalget som skal innstille om budsjett for kontroll og tilsyn i kommunen. Utvalget avga innstilling overfor kommunestyret om budsjettet for revisjonen, sekretariatet og egne utgifter i sitt møte den 5. oktober.

5. UTVALGETS ARBEIDSOPPGAVER I 2010

5.1 Overgang til ny revisjonsordning

Kommunestyret vedtok den 25. november 2009 å søke om å bli deltaker i Follo distriktsrevisjon(FDR) fra 1. juli 2010. Vedtaket skjedde etter innstilling fra kontrollutvalget, jf. kontrollutvalgets årsrapport for 2009. Kommunestyrene i deltakerkommunene støttet denne søknaden og Ås ble tatt opp som medlem av FDR fra 1. juli 2010. Ordføreren oppnevnte, etter fullmakt fra kommunestyret, Håkon L. Henriksen og Kari Munthe som henholdsvis medlem og varamedlem av styret for FDR.

Kommunerevisor Bjørn Auren fylte 70 år i juli og gikk av med pensjon fra 31. juli. Under en sammenkomst som kommunen arrangerte for Bjørn Auren, overrakte kontrollutvalgets leder, på vegne av utvalget, ham en gave og takket ham for hans mangeårige innsats i revisjonen i Ås.

5.2 Tilsyn med revisjonen

Kommunerevisor Bjørn Auren var kommunens oppdragsansvarlige revisor fram til 1. juli 2010. Han avla derfor revisjonsberetningen for kommunen for regnskapsåret 2009, jf. nedenfor. Revisor rapporterte resultatene av sin revisjon og kontroll til kontrollutvalget og deltok i utvalgets møter. Kommunerevisorens erklæring om uavhengighet datert 25. januar 2010 ble tatt til orientering av kontrollutvalget den 2. februar.

Follo distriktsrevisjon (FDR) overtok som kommunens revisor fra 1. juli med revisjonssjef Steinar Neby som oppdragsansvarlig revisor. For å gjøre seg kjent med kommunen og utvalget, deltok FDR som observatør på alle kontrollutvalgsmøtene 1. halvår.

FDRs oppgaver omfatter regnskapsrevisjon og forvaltningsrevisjon. Med deltakelsen i FDR viderefører kommunen sin ordning med revisjon i egenregi, men organisert som et samarbeid mellom seks kommuner: Enebakk, Frogn, Nesodden, Oppegård ,

Ski og Ås. Foruten Ås er Nesodden ny deltakere fra 2010. Hjemmelen for interkommunal revisjonsordning er i kommunelovens § 78. FDR har ni faglige stillinger og deltakerkommunene har utviklet selskapet gjennom et mangeårig samarbeid. Gjennom deltakelsen i styret er Ås kommune sikret eierinnflytelse i selskapet på lik linje med de andre deltakerkommunene. FDRs inntekter baserer seg i hovedsak på refusjoner fra kommunene. Selskapets budsjett bygger på selvkost-prinsippet.

Kontrollutvalget skal i henhold til kontrollutvalgsforskriften § 4 påse at kommunen har en forsvarlig revisjonsordning og blant annet påse at kommunens regnskaper blir revidert på en betryggende måte, jf. § 6 i forskriften.

Distriktsrevisjonen har i kontrollutvalgsmøtene orientert om sitt arbeid. Revisjonssjef Steinar Neby avga i brev av 3. september 2010 en skriftlig egenvurdering om uavhengighet til utvalget, jf. sak 19/10. I møtet den 31. august la revisjonen fram sin plan for overordnet revisjonsstrategi og denne ble tatt til orientering. Revisjonsmetodikken var temaet for en orientering revisjonssjefen holdt for utvalget i november-møtet.

5.3 Regnskapssaker

Kontrollutvalget skal, når det er blitt forelagt revisjonsberetningen fra revisor, avgi uttalelse om kommunens årsregnskap og årsmelding til kommunestyret. Kontrollutvalgets uttalelse oversendes formannskapet og følger saken videre til behandling i kommunestyret.

- Kommunestyret vedtok den 23. september å godkjenne årsregnskapet for 2008. Kommunestyret sluttet seg til kontrollutvalgets påpekninger av forhold vedr. trygderefusjoner som måtte forbedres og ba kontrollutvalget følge opp disse, jf. kontrollutvalgets årsrapport for 2009. En skriftlig notat fra rådmannen forelå til kontrollutvalgets møte den 23. mars. Det framgikk blant annet av rådmannens notat at det bl.a. er etablert rutiner som sikrer at refusjonskravene blir sendt innen tidsfristene. Kommunestyret vedtok 16. juni å følge kontrollutvalgets innstilling om å ta rådmannens redegjørelse til orientering.

- I møte den 18. mai 2010 jf. sak 10/10, vedtok kontrollutvalget en uttalelse til kommunens årsregnskap for 2009. I uttalelsen merket utvalget seg at revisjonsberetningen var avlagt med en presisering og anbefalte kommunestyret å godkjenne det framlagte regnskapet.

I kontrollutvalgets møte den 8. juni, jf. sak 13/10, var det enighet om at utvalget også burde avgi en uttalelse om merforbruket i 2009-regnskapet. Vedtaket lød:

"Etter fremleggelsen av revisors revisjonsberetning for 2009 gjorde Kontrollutvalget i sak 10/10 sitt vedtak i overensstemmelse med hva som ble anmerket av revisor.

I skriv av 1. juni har så revisor, som for tidligere år, fremmet en rekke kommentarer til regnskapet for 2009 til rådmannen, og bedt om tilbakemelding innen 23 juni 2010. Kontrollutvalget forutsetter at rådmannen følger opp revisors kommentarer og foretar nødvendige korreksjoner, samt melder tilbake innen frist.

Kommunestyret behandlet de registrerte merforbruk allerede i møte 3. februar, og også formannskapet i møte 14. april, hvor det ble slått fast at merforbruket ikke var akseptable, og at det ikke var gode nok rutiner i administrasjonen for kontroll med kommunens utgifter og inntekter, noe Kontrollutvalget støtter fullt opp om. Rådmannen ble bedt om å utarbeide nye rutiner for å unngå fremtidige budsjettoverskridelser, noe han har iverksatt. Kontrollutvalget mener rådmannen løpende må melde tilbake hvorvidt disse nye rutiner har den ønskede virkning, og om de er tilstrekkelige.

Kontrollutvalget registrerte de betydelige merforbruk i flere etater i 2009 ift vedtatte budsjett, og at økonomistyringen følgelig ikke var tilfredsstillende på flere områder. Kontrollutvalget besluttet på den bakgrunn, i sak 05/10 den 23. mars, at det skal gjennomføres en forvaltningsrevisjon av økonomistyringen i kommunen i 2010.. Prosjektet vil bli fullført høsten 2010. Kontrollutvalget forventer at det bl a vil avdekke svakheter og om det er behov for å iverksette ytterligere tiltak, innenfor rutiner, kompetanse, bemanning etc slik at økonomistyringen for fremtiden blir tilfredsstillende."

Kommunestyret godkjente regnskapet i sitt møte den 16. juni.

Kontrollutvalget er pliktig til å påse at skriftlige påpekninger fra revisor blir fulgt opp, jf. revisjonsforskriften § 8. Foruten revisjonsberetningen, avga kommunerevisoren i brev av 1. juni merknader til rådmannen om bl.a. merforbruket i årsregnskapet. Rådmannen svarte i brev av 14. juni og revisor anså i sitt brev av 16. juni dette som et tilfredsstillende svar. Korrespondansen ble lagt fram til orientering for kontrollutvalgets møte den 31. august.

5.4. Forvaltningsrevisjon

I henhold til kontrollutvalgsforskriftens § 4 skal kontrollutvalget, på vegne av kommunestyret, stå for et løpende tilsyn med forvaltningen i kommunen. Med forvaltningen menes hele administrasjonen og alle virksomheter i kommunen og alle råd og utvalg med unntak av kommunestyret selv. Utvalget rapporterer direkte til kommunestyret.

Forvaltningsrevisjon spiller en viktig rolle i dette tilsynet og har i hovedsak blitt ivare tatt ved at revisjonen gjennomfører prosjekter som legges fram for kontrollutvalget. Etter innstilling fra kontrollutvalget vedtok kommunestyret i sak 2/09 en plan for forvaltningsrevisjon for perioden 2009 – 2011. Follo distriktsrevisjon sto, i samsvar med en overgangsavtale med kommunen for forvaltningsrevisjonen i 2010.

Rapporten om økonomistyringen i Ås kommune fra distriktsrevisjonen ble behandlet i utvalgets møte den 14. desember. Rapporten pekte på at kommunen har et forbedringspotensiale på en rekke områder når det gjelder kvaliteten på budsjetteringen og økonomistyringen. Kontrollutvalget oversendte rapporten til kommunestyret med innstilling om at rapporten tas til orientering. Videre at rådmannen bes følge opp rapportens anbefalinger og melde tilbake til kontrollutvalget innen ett år.

Tilbakemeldinger fra rådmannen

I henhold til Kontrollutvalgsforskriften § 12 skal kontrollutvalget påse at kommunestyrets vedtak i tilknytning til behandlingen av rapporter om forvaltningsrevisjon blir fulgt opp og gi rapport om dette til kommunestyret. En oppfølging er viktig for bl.a. å lære av de forhold som rapportene peker på.

Rapporten om **kommunens bruk av konsulenter** ble behandlet i kommunestyret 26. november 2008 og det ble vedtatt å be rådmannen følge opp revisjonens anbefalinger og melde tilbake til kontrollutvalget om resultatene innen 1. mars 2009. Rådmannens tilbakemelding forelå først i notat av 11. februar 2010. Kontrollutvalget mente, jf. sak 9/10 i møtet den 23. mars, at administrasjonen i liten grad hadde fulgt opp rapportens anbefalinger. Saken ble oversendt kommunestyret som i sak 34/10 ba rådmannen sette anbefalingene ut i livet snarest og gi ny tilbakemelding til kontrollutvalget innen 1. september 2010. Etter anmodning fra rådmannen vedtok utvalget den 5. oktober å gi rådmannen en frist til utgangen av 2010 med å rapportere om oppfølgingen til utvalget. Rådmannen tilbakemelding forelå i notat datert 3. januar 2011.

Rapport om **barnevernets rammevilkår** ble behandlet i kommunestyret den 25. november 2009, jf. kontrollutvalgets årsrapport for 2009. Rådmannen ble bedt om å følge opp anbefalingene og rapportere tilbake til kontrollutvalget innen tre måneder. Rådmannens rapport forelå i notat av 23. september 2010 og kontrollutvalget vedtok 5. oktober å be kommunestyret ta rapporten til orientering. Kommunestyret sluttet seg til denne innstillingen i sitt møte den 24. november, jf. sak 52/10.

5.5 Oppgaver ved selskapskontroll

Kontrollutvalget skal påse at det føres kontroll med forvaltningen av kommunens interesser i selskaper med mer (jfr. Kontrollutvalgsforskriften § 13). Dette innebærer en kontroll rettet mot selskapene innen eierskapskontroll og forvaltningsrevisjon. Ås kommune har eierinteresser i til sammen 7 heleide kommunale selskaper hvor det kan drives selskapskontroll. Selskapskontrollen i Follo-kommunene er lagt til FIKS.

Kontrollutvalget vedtok i sak 26/08 en "Plan for selskapskontroll 2009 – 2012" og vedtaket ble tiltrådt av kommunestyret i sak 61/08. Kontrollutvalget ble gitt fullmakt til å foreta endringer i planen innenfor perioden.

- **Rapporten fra FIKS for 2010** fokusert på oppfølgingen av tidligere kommunestyrevedtak, blant annet i forbindelse med rapportene om selskapskontroll fra 2008 og 2009. Kontrollutvalget inntilte overfor kommunestyret bl.a. om at ordføreren bes foreslå ordninger som kan føre til en regelmessig orientering til dette organet. Rådmannen bes legge fram et forslag til eiermelding vedr. de kommunale selskapene. Kommunestyret sluttet seg i sitt møte den 15. desember til kontrollutvalgets innstilling.

5.6 Andre kontrolloppgaver

Kontrollutvalget skal gjennomføre et løpende tilsyn med forvaltningen, jf. kontrollutvalgsforskriftens § 4. Disse undersøkelsene kan gjøres på ulike måter: oppdrag til revisjonen, møte med ledere og ansatte i kommunen etc.

Kontrollutvalget har fulgt med i utviklingen i kommunens økonomi, bl.a. gjennom tertialrapportene, og holdt seg løpende orientert om utviklingen i skatteinntangen og SFE-midlene (midler etter salget av Søndre Follo energiverk).

- En rapport fra en arbeidsgruppe oppnevnt av Kommunal- og regionaldepartementet med "85 tilrådingar for styrkt eigenkontroll i kommunane" ble behandlet i utvalgets møte den 5. oktober. Utvalget konstaterte at mange av utvalgets anbefalinger vedr. kontrollutvalgets arbeid allerede er ivaretatt i Ås. Som en oppfølging ble rådmannen bedt om å gi en skriftlig rapport om internkontrollen i kommunen. Rådmannens rapport i notat datert 7. januar 2011.

Ås, den 18. januar 2011

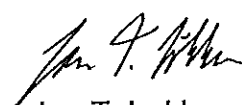

Håkon L. Henriksen
leder

Kari Munthe
nestleder

Reidun Aalerud
medlem

Olav Aardalsbakke
medlem

Einride Berg
medlem

Jan T. Løkken
sekretær